

Sygn. akt II C 238/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia S.O. Ewa Steckiewicz-Ochocka

Protokolant sekr. sąd. Katarzyna Loska

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. Z o.o. z siedzibą w K.

przeciwko P. D.

o zapłatę

na skutek zarzutów od nakazu zapłaty z dnia 14 października 2014r.

utrzymuje nakaz zapłaty w mocy.

Sygnatura akt II C 238/15

UZASADNIENIE

Powód - (...) Sp. z o.o. w K. wystąpiła w dniu 6 października 2014 r. do Sądu Okręgowego w Toruniu z pozwem przeciwko (...) S.A. w K. i P. D. o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwani zobowiązani są zapłacić solidarnie z weksla na rzecz powoda kwotę 77.882,51 zł w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 października 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego i opłatą od pełnomocnictwa według norm przepisanych, albo w tym terminie wnieść zarzuty. /pozew k. 2-3/

Sąd Okręgowy w Toruniu w dniu 14 października 2014 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 208/14 nakazał pozwanym (...) S.A. w K. i P. D., aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda kwotę 77.882,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 października 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.591 zł tytułem kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wnieśli w tym terminie zarzuty. /nakaz k. 16/

Pozwany nakaz uprawomocnił się, co do pozwanej spółki (...) S.A. w K. z dniem 3 listopada 2014 r. /nakaz ze stwierdzeniem prawomocności k. 16/

Zarzuty od nakazu zapłaty wniósł pozwany P. D., domagając się uchylenia nakazu zapłaty i oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany zarzucił powodowi wypełnienie weksla niezgodnie z zawartym pomiędzy nim a powodem porozumieniem. Jego zdaniem załączony do pozwu weksel zabezpieczał roszczenia wynikające z faktury, która zastała zapłacona przez (...) S.A. w K.. Zdaniem P. D. brak było podstaw do wypełnienia weksla in blanco, a nieprawidłowo wystawiony weksel

nie może stanowić podstawy wydania przeciwko niemu nakazu zapłaty. Pozwany podniósł także zarzut niewłaściwości Sądu Okręgowego w Toruniu w niniejszej sprawie. /zarzuty k. 23-24 odw./

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Toruniu stwierdził swoją niewłaściwość i sprawę przekazał do Sądu Okręgowego w Łodzi według właściwości miejscowej. /postanowienie k. 41/

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Powodowa spółka (...) Sp. z o.o. w K. oraz spółka (...) S.A. w K. współpracowały ze sobą w ramach prowadzonych przez nich działalności gospodarczych. /bezsporne/

(...) Sp. z o.o. w K. sprzedawała (...) S.A. w K., której Prezesem Zarządu był pozwany P. D.. /bezsporne; przesłuchanie pozwanego P. D. k. 103 odw. czas nagrania 00:05:12- 00:11:32/

Każdorazowa sprzedaż i dostawa towaru była dokumentowana za pomocą faktur VAT i dowodów wydania. /faktury i dowody wydania k. 67- 85/

Na zabezpieczenie roszczeń powodowej spółki, spółka (...) S.A. w K. wystawiła w dniu 17 stycznia 2014 r. weksel in blanco. /weksel k. 14 i k. 48; deklaracja wekslowa k. 95/

Przedmiotowy weksel w imieniu spółki (...) S.A. podpisał Prezes Zarządu – P. D.. /przesłuchanie pozwanego P. D. k. 103 odw. czas nagrania 00:05:12- 00:11:32; weksel k. 14 i k. 48/

P. D. poręczył za zapłatę weksla in blanco wpisując na jego przedniej stronie klauzulę „Poręczam” i umieszczając obok niej swój podpis. Pozwany dokonał poręczenia za wystawcę weksla. /weksel k. 14 i k. 48; deklaracja wekslowa k. 95/

Do przedmiotowego weksla, również w dniu 17 stycznia 2014 roku została zawarta deklaracja wekslowa. Zgodnie z jej ustaleniami weksel mógł zostać wypełniony przez powoda w każdym czasie na sumę odpowiadająca zadłużeniu w (...) Sp. z o.o. z tytułu sprzedaży towarów na podstawie faktur z odroczonym terminem płatności, łącznie z odsetkami oraz weksel ten opatrzyć datą płatności według swego uznania, a także klauzula „bez protestu”, zawiadamiając dłużników listem poleconym. W deklaracji wekslowej zastrzeżono, iż list ten powinien być wysłany przynajmniej na 7 dni przed terminem płatności weksla. Jako miejsce płatności weksla wskazano: (...) Sp. z o.o. ul. (...), (...)-(...) K.. Na dokumencie obejmującym deklarację wekslową podpis złożył pozwany P. D.. /deklaracja wekslowa k. 95/

Pozwany tego samego dnia (17 stycznia 2014 r.) złożył także oświadczenie poręczyciela, zgodnie z którym wyraził zgodę na wypełnienie weksla in blanco w myśl zasad wskazanych w deklaracji wekslowej i oświadczył, że znana jest mu sytuacja finansowa, ekonomiczna i prawna wystawcy weksla. Zastrzegł, że w razie wypełnienia weksla powinien być na równi z wystawcą zawiadomiony o tym listem poleconym na 7 dni przed terminem płatności. /oświadczenie poręczyciela k. 95/

Do dnia 24 września 2014 r. spółka (...) S.A. w K. nie uregulowała należności z tytułu zakupionych materiałów budowlanych, co do których (...) Sp. z o.o. wystawiła faktury i dowody wydania na łączną kwotę 74.843,22 zł. /faktury i dowody wydania k. 67- 85/

Faktury oraz dowody wydania, z których wynika należność w kwocie 74.843,22 zł zostały odebrane przez upoważnione osoby, w tym przez pozwanego P. D.. /faktury i dowody wydania k. 67- 85; karta wzorów podpisów k. 86/

Odsetki ustawowe od należności głównej 74.843,22 zł za okres od dnia wymagalności każdej z faktur do dnia wypełnienia weksla tj. 24 września 2014 r. wyniosły łącznie 3.039,29 zł. /faktury i dowody wydania k. 67- 85/

Zarówno odbiorca towarów - (...) S.A. w K., jak i pozwany P. D. nie zgłaszali zastrzeżeń, co do zasadności wystawienia którejkolwiek z faktur. /bezsporne/

Z uwagi na brak uregulowania przez spółkę (...) S.A. w K. należności stwierdzonych w wystawionych fakturach powodowa spółka w dniu 24 września 2014 r. dokonała wypełnienia weksla in blanco wpisując w jego treści sumę wekslową w wysokości 77.882,51 zł, termin zapłaty 2 października 2014 r. oraz rodzaj weksla (sola). W treści weksla wpisano ponadto, że zapłata nastąpi na zlecenie powodowej spółki w mieście K.. /kopia wypełnionego weksla k.14/

Pismami nadanymi w dniu 24 września 2014 r. powodowa spółka poinformowała pozwanego P. D., jako poręczyciela oraz spółkę (...) S.A. w K. jako wystawcę, iż 24 września 2014 r. został wypełniony weksel in blanco na sumę wekslową w wysokości 77.882,51 zł. Termin płatności został określony na dzień 2 października 2014 r. Powodowa spółka pouczyła, że tego dnia weksel zostanie przedstawiony do zapłaty w miejscu jego płatności tj. przy ul. (...) w K.. Nadto poinformowano, że oryginał weksla znajduje się do wglądu w miejscu jego płatności. Przedmiotowymi pismami wezwano pozwanego oraz spółkę (...) S.A. w K. do wykupu weksla w terminie płatności. /pisma k. 11-12; potwierdzenie nadania k. 13/

Przedmiotowy weksel nie został wykupiony zarówno przez wystawcę jak i poręczyciela. Spółka (...) S.A. w K. nie uregulowała swoich zobowiązań wobec powodowej spółki. /bezsporne/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów załączonych do akt.

Sąd odmówił wiary zapewnieniom pozwanego, że nie poręczał przedmiotowego weksla. Przyznał, że podpisywał ten weksel, ale w imieniu spółki, natomiast nie podpisywał żadnego poręczenia. Zeznania te stoją w sprzeczności z dokumentem w postaci weksla, na którym pozwany złożył swój podpis tuż obok słowa „poręczam”, a także ze słowami samego pozwanego, który potwierdził, że to jego podpis. Dowodom z dokumentów, w tym weksla, deklaracji wekslowej jak i oświadczeniu poręczyciela, Sąd dał wiarę ponieważ nie budzą one wątpliwości co do okoliczności w nich zawartych. Pozwany nie pamiętał, że podpisywał deklarację wekslową jak i oświadczenie zatytułowane „oświadczenie poręczyciela”, aczkolwiek nie jest to dowód na to, że rzeczywiście zdarzenie to nie miało miejsca. Sam fakt poręczenia wekslowego przez pozwanego wynika z treści weksla, na którym widnieje podpis pozwanego, natomiast podpis na deklaracji wekslowej jak i oświadczeniu poręczyciela pozwany zakwestionował tylko dlatego, że zapoznał się z kopiami tych dokumentów. Jednocześnie P. D. nie zaprzeczył kategorycznie, aby to nie były jego podpisy. Pozwany nie wnioskował jednocześnie o okazanie mu oryginałów tych dokumentów.

Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego o ponowne złożenie przez powoda oryginałów dokumentów (deklaracji wekslowej i oświadczenia poręczyciela), z uwagi na fakt, iż powód wcześniej złożył już ich oryginały (k.95) i ponowne ich złożenie byłoby awykonalne. Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii grafologa na okoliczność ustalenia, iż podpisy złożone przez pozwanego na „oświadczeniu poręczyciela” i „deklaracji wekslowej” nie należą do pozwanego, jako zbędny, w sytuacji gdy sam pozwany przyznał, że autentyczność tych podpisów jest w stanie stwierdzić, po zapoznaniu się z oryginałami. Mając na uwadze powyższe dowód z opinii grafologa był w tej sytuacji, co najmniej przedwczesny, o ile w ogóle potrzebny, skoro wystarczyłoby zapoznanie się pozwanego z oryginałami dokumentów. Dokumenty te były załączone do akt, a pozwany reprezentowany przez fachowego pełnomocnika mógł wnioskować o okazanie mu ich na rozprawie.

Na rozprawie Sąd oddalił wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka D. B. na okoliczność zakupu towaru oraz jego odbioru przez (...) S.A., braku kwestionowania przez odbiorcę jak i pozwanego cen, jakości oraz ilości dostarczonych przez powoda materiałów budowlanych, z uwagi na fakt, że okoliczności te nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, w której strona powodowa dochodzi zapłaty wskazanej należności od pozwanego, jako poręczyciela wekslowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Roszczenie strony powodowej zasługuje na uwzględnienie w całości.

Bezspornym było w niniejszej sprawie, iż P. D. poręczył weksel in blanco na zabezpieczenie roszczeń powoda wynikających z umów sprzedaży materiałów budowlanych spółce, w której był Prezesem Zarządu.

Weksel in blanco to weksel niezupełny w chwili wystawienia. Jest to więc taki weksel, któremu brak wszystkich lub niektórych istotnych cech weksla, a co do którego istnieje porozumienie między wystawcą weksla, a osobą, której wystawca wręczył weksel do późniejszego uzupełnienia. W chwili wręczenia innej osobie weksel taki musi zawierać co najmniej podpis wystawcy. Wszystkie inne elementy mogą zostać uzupełnione przez aktualnego posiadacza weksla.

Do weksla in blanco może być dołączone porozumienie wekslowe, najczęściej nazywane deklaracją wekslową, w której zawarte są warunki wypełnienia weksla.

Możliwość zabezpieczenia zapłaty weksla przez poręczenie przewiduje art. 30 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. - Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282 z późn. zm.), zgodnie z którym zapłatę weksla można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (aval) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części. Zobowiązanie poręczycieli, oparte na przepisach prawa wekslowego określa deklaracja wekslowa, wyrażająca wolę stron w przedmiocie zakresu i wysokości zabezpieczenia zapłaty (wyrok SN z dnia 12 maja 1980 roku, IV PR 128/80, LEX nr 8234).

W myśl art. 32 prawa wekslowego poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył, a zatem poręczyciel odpowiada do sumy, za którą odpowiada dłużnik wekslowy względem wierzyciela. Maksymalną granicą, do której sięga odpowiedzialność awalisty, jest suma, za którą odpowiadać powinien wobec wierzyciela poręczony dłużnik, jeżeli sam poręczyciel nie ograniczył swojej odpowiedzialności do części sumy wekslowej. Odpowiedzialność awalisty wobec wierzyciela, posiadacza weksla jest solidarna wraz z innymi dłużnikami zobowiązania wekslowego (art. 47 prawa wekslowego).

Pozwany poręczył weksel in blanco wystawiony przez spółkę (...) S.A., w ten sposób, że na jego przedniej stronie wpisał „poręczam” i złożył własnoręczny czytelny podpis. Ten sposób poręczenia jest ważny, spełnia wszystkie wymogi z art. 31 prawa wekslowego. Zgodnie z dyspozycją tego przepisu poręczenie oznacza się wyrazem „poręczam” i podpisuje je poręczyciel. Już sam podpis na przedniej stronie weksla uważa się za udzielenie poręczenia, o ile nie jest to podpis wystawcy lub trasata. Poręczenie powinno wskazywać, za kogo je dano. W braku takiej wskazówki uważa się, że poręczenia udzielono za wystawcę.

P. D. niezależnie od podpisania się na przodzie weksla i wpisaniu słowa „poręczam”, podpisał się także pod „oświadczeniem poręczyciela”, zgodnie z którym wyraził zgodę na wypełnienie weksla in blanco w myśl zasad wskazanych w deklaracji wekslowej i oświadczył, że znana jest mu sytuacja finansowa, ekonomiczna i prawna wystawcy weksla, co tylko potwierdzać może okoliczność dokonania takiego poręczenia.

Pozwany w zarzutach do nakazu zapłaty postawił powodowi zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z warunkami rzekomej ustnej deklaracji wekslowej. Jego zdaniem poręczył on tylko i wyłącznie jedną transakcję, a nie całe zadłużenie spółki (...) S.A. wobec powoda. Ten zarzut w ocenie Sądu jest niezasadny, jako że pozwany nie wykazał, wbrew ciężącego na nim obowiązku z art. 6 k.c., aby istniały pomiędzy stronami stosunku jakiegoś ustne ustalenia, ograniczające jego odpowiedzialność jako poręczyciela wekslowego.

Pozwany podpisując deklarację wekslową wyraził zgodę na wypełnienie weksla przez powoda w każdym czasie na sumy odpowiadające należnościom spółki zgonie z wystawionymi fakturami i obejmujące należność główną z odsetkami.

Powód zgodnie z deklaracją wypełnił weksel w dniu 24 września 2014 r. na sumę 77.882,51 zł odpowiadającą zadłużeniu w (...) Sp. z o.o. z tytułu sprzedaży towarów na podstawie faktur z odroczonym terminem płatności łącznie z odsetkami oraz opatrzył weksel datą i miejscem płatności oraz klauzulą „solo”.

Uwzględniając powyższe należy skonstatować, iż weksel został wypełniony zgodnie z pisemną deklaracją wekslową, która ostatecznie nie została przez pozwanego skutecznie zakwestionowana.

Powód wypełnił także obowiązek powiadomienia pozwanego o wypełnieniu weksla, co najmniej na 7 dni przed datą jego wykupu. Pismem nadanym w dniu 24 września 2014 r. powodowa spółka poinformowała o wypełnieniu weksla na kwotę 77.882,51 zł i wezwała pozwanego, jako poręczyciela do wykupu przedmiotowego weksla w terminie płatności ustalonym na 2 października 2014 r. Bezsprzeczonym jest, iż przedmiotowy weksel nie został wykupiony zarówno przez wystawcę jak i poręczyciela.

Pozwany pełnił funkcję Prezesa Zarządu spółki (...) S.A., znał więc sytuację finansową spółki, jej stosunki gospodarcze, a także umowy łączące wystawcę weksla i powoda oraz ich wykonanie, a do nakazu zapłaty wystawca weksla nie wniósł żadnych zarzutów.

Mając na uwadze powyższą argumentację oraz fakt, iż należność nie została uregulowana, należało uznać żądanie pozwu za uzasadnione, na zasadzie art. 30, 31 i 32 prawa wekslowego, także w stosunku do pozwanego, jako poręczyciela wekslowego, co do całej należności wynikającej z weksla, przy czym odpowiedzialność pozwanego wobec powoda jest solidarna wraz z wystawcą weksla – spółką (...) S.A. w K..

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. uwzględniając żądanie strony powodowej w tym zakresie i fakt, że w dniu 3 października 2014 r., od kiedy powód domaga się odsetek, wszystkie faktury były już wymagalne.

Z tych względów Sąd, uznając zarzuty pozwanego za niezasadne, utrzymał w mocy nakaz zapłaty w stosunku do poręczyciela w oparciu o art. 496 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art.98 k.p.c. Na zasądzone koszty złożyła się opłata od pozwu uiszczona przez powoda i koszty zastępstwa procesowego, o których orzeczono na podstawie Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłaty za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 490).